

TÖRÖLVE!

Szigorúan titkos!

Érvényes: 2012. december 31.

Minősítő: Dr. Kiss Elemér miniszter

Készült: 1 példányban

Egy példány: 8 lap

Készítette/gépelte:

Horváth Éva Szilvia

Gálné Videk Györgyi

„Felülvizsgálati záradék”

Felülvizsgáló neve: Dr. Szili Katalin

Beosztása: Országgyűlés elnöke

Felülvizsgálat időpontja: 2005. 07. 14.

Felülvizsgálat eredménye:

SZIGORÚAN TITKOS! MK/HU

Érvényességi idő: 2012. 12. 31.

MVB/00950-16/16/2002-13. sz. Adatlap alapján

MVB-00950-16/16//2002.-
(MVB-16/2002-2006.)

7
Jan 2009

Az eredetivel mindenben megegyező,
hiteles másolat.

Budapest, ... 2017. 10. 19.

Udvarhelyi Péter osztályvezető

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés a miniszterelnök titkosszolgálatokkal összefüggő tevékenységének és
múltjának tényeit és következményeit vizsgáló bizottságának

2002. augusztus 15-én, csütörtökön 15 óra 18 perckor

a Parlament főemelet Delegációs termében

megtartott **zárt** üléséről

TÖRÖLVE!
~~Szigorúan titkos!~~

Napirendi javaslat:

1. Meghallgatás

Elnököl: Balogh László (MDF), a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők:

Horváth Éva Szilvia Gálné Videk Györgyi
Horváth Éva Szilvia és Gálné Videk Györgyi

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről:

Balogh László (MDF), a bizottság elnöke
Dr. Toller László (MSZP), a bizottság alelnöke

Dr. Vadai Ágnes (MSZP)
Dr. Wiener György (MSZP)
Dr. Bóhm András (SZDSZ)
Dr. Simicskó István (Fidesz)
Körömi Attila (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott:

Nyitray András (Fidesz) Körömi Attilának (Fidesz)

Meghallgatott:

Demeter Ervin

Állandó meghívottak, illetve résztvevők:

Dr. Nagy Zoltán, a bizottság titkára
Kútvölgyi Mihályné, a bizottság munkatársa

(A bizottság 14 óra 12 perckor megkezdett nyílt ülésének - melyről külön jegyzőkönyv készült - folytatása

A zárt ülés kezdetének időpontja 15 óra 18 perc.)

(Demeter Ervin az elnök kíséretében belép a terembe, és elfoglalja helyét a meghívottak számára fenntartott asztalnál.)

BALOGH LÁSZLÓ (MDF), a vizsgálóbizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szabadsága kellős közepén iderendeltük önt. Nagyon örülök, hogy eleget tett meghívásunknak, és - ha szabad úgy fogalmaznom - szabadságát megszakítva a bizottsági ülésünk utolsó napjára eljött. Tájékoztatom, hogy a titok alóli mentesítése megérkezett, önt zárt ülésen fogjuk meghallgatni a mentesítés értelmében.

Egy pillanat. Megállapítom, hogy a zárt ülés feltételei megvannak, elkezdjük a meghallgatását, közben összeszedik a telefonjainkat.

Megkérdézem önt, mielőtt áttérnénk a kérdésekre, óhajt-e a miniszter úr valamifajta előbeszédet, véleményt mondani, vagy csak a meghallgatásokat kezdjük-e meg?

DEMETER ERVIN meghallgatott: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Várom a kérdéseiket. Nem tudom, milyen kérdések lesznek, milyen témakörben hívtak meg, ez nem szerepel a meghívón, illetve nem is volt meghívó, tehát készséggel állok rendelkezésükre.

ELNÖK: Alelnök úr, öné a szó.

DR. TOLLER LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Tisztelt Miniszter Úr! Önt a Medgyessy Péter titkosszolgálati múltját vizsgáló bizottság elé hívta meg Balogh László elnök úr, ehhez a tárgyhoz kapcsolódnának a kérdéseim is.

Az országgyűlési vitát és az ezzel kapcsolatos határozati javaslatot gondolom, a miniszter úr ismeri. A kérdésem az, hogy mikor szerzett ön tudomást arról, hogy Medgyessy Péter szigorúan titkos állományú tisztje volt az akkori III-as főcsoportfőnökségnek? Volt-e Medgyessy Péter tevékenységével kapcsolatosan az ön kezében bármiféle dokumentum? Látott-e ilyeneket? Tudott-e arról, hogy van egy főigazgatói titkos irattár, levéltár? A pontos elnevezését viszonylag nehéz követni. Ennek a tartalmáról volt-e ismerete? 2000-ben Pintér Sándor belügyminiszter úrral milyen kormányhatározat alapján jártak be a Belügyminisztérium irattárait? Ezek közül az irattárak közül eljutottak-e önök vagy voltak-e az ügynevezett trezorban?

Egy kicsit indokolnám a kérdéseimet, mert láthatóan a miniszter úr távol volt, nem tudta figyelemmel kíséreni a bizottság működését. Ezek a kérdések mások meghallgatása alapján alakultak ki bennünk. A kérdések első fele teljesen természetes, az alapesetre vonatkozik, illetve az Országgyűlés által feltett kérdésekre, a kérdéseim második fele pedig az itt meghallgatottak véleménye, az általuk adott információk, illetve a dokumentumokon található jelzések, szignók, illetve információk alapján kerültek feltételre. Ezzel a körrel le is zárnám a kérdéseimet, tehát nem zaklatnám többet a miniszter urat a kérdéseimmel.

Köszönöm, kérem a válaszát.

ELNÖK: Miniszter úr, öné a szó.

DEMETER ERVIN meghallgatott: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Sajnos, már a szabadságom végén vagyok, tehát ma érkeztem haza a szabadságomról, ebből adódóan nem is vagyok tájékozott és nem is tudtam felkészülni, tehát az emlékezetemre hagyatkozva tudok az önök rendelkezésére állni, de úgy gondolom, a kérdésekre megfelelő választ tudok adni.

Haladjunk sorrendben. Mikor szerzett tudomást Medgyessy Péter. szt-tiszti múltjáról? Erről meggyőzően akkor szereztem tudomást, amikor a Magyar Nemzet címlapján megjelent ez az irat.

Volt-e a kezemben valamilyen dokumentum ezzel kapcsolatban? Értelemszerűen nem volt.

Láttam-e valamilyen dokumentumot? Ebből következően nem.

Főigazgatói irattár van-e? Bejáratos-e benne? Az én tudomásom szerint nincsen főigazgatói irattár, a Nemzetbiztonsági Hivatalnak ilyen jellegű irattára nincsen, ebből adódóan nem is lehettem benne bejáratos. Értelemszerűen egy főigazgatónak, egy miniszternek, egy politikai államtitkárnak, sok mindenkinek van pánccsaszekrénye, abba mindenki saját maga bejáratos. Tehát a saját pánccsaszekrényembe bejáratos voltam, ha szabadságom vagy egyéb elfoglaltságom volt, akkor a helyettesemnek volt ebbe bejárása, de a főigazgatói pánccsaszekrénybe nem volt bejárásom.

Pintér Sándorral bejártunk-e valamilyen úgynevezett trezort? Nem tudom, a trezor mit takar, de el tudom mondani, hogy mi történt, milyen belügyminisztériumi irattár feldolgozásával foglalkoztunk. 2000. február 28-ig kellett átadni a Történelmi Hivatalnak azokat az iratokat, amelyek nem szükségesek a Nemzetbiztonsági Szolgálatok működéséhez és 1980 után keletkeztek, hiszen a törvényes szabályozás szerint az 1980 előtt keletkezett iratokat már a Horn-kormány idejében át kellett adni a történelmi Hivatalnak. Mi akkor ezt megtettük, és ezt követően történt kezdeményezésemre az a lépés, hogy a Belügyminisztériumban volt az úgynevezett külügyi osztály irattára. A külügyi osztály irattáráról annak idején Kuncze Gábor akkori belügyminiszter és Nikolits István, a Polgári Nemzetbiztonsági Szolgálatokat akkor irányító miniszter írásban megállapodott, hogy ezt az irattárat csak kettőjük, tehát a két miniszter együttes jelenlétében lehet felnyitni.

Amikor a Történelmi Hivatalnak átadtuk a dokumentumokat, én magam kezdeményeztem Pintér Sándor belügyminiszternél, hogy tegyük ezt meg a többi irattal is, nevezetesen ennek az úgynevezett külügyi osztálynak az irataival. Ekkor Pintér Sándorral - hiszen a megállapodás alapján ketten voltunk jogosultak ezt az irattárat együttesen kinyitni - lementünk, természetesen hivatali közreműködéssel, és megnéztük, itt milyen iratok találhatóak. A megnézést követően a bontásról jegyzőkönyv készült, és az akkori belügyminiszter úrral, Pintér Sándorral arra a megállapodásra jutottunk, hogy ez olyan nagy mennyiségű irathalmaz, hogy felkérjük a munkatársainkat, tekintsék át ezeket az iratokat abból a szempontból, hogy mindegyik a saját helyére, tehát a jogszabályban meghatározott helyére kerüljön.

Akkor egy ilyen iratvizsgáló-bizottság alakult, amelynek tagja volt a Belügyminisztérium részéről Zsinka András, a tárca nélküli miniszter hivatala részéről Demcsák Csaba, a jogi főosztály vezetője, a szolgálatoktól egy, talán a Nemzetbiztonsági Hivaltól két személy és a Történelmi Hivatal munkatársai áttekintették az iratokat. A vizsgálatnak körülbelül 2001 nyarára lett vége, és ezek az iratok odakerültek, ahol a helyük van, zömében a Történelmi Hivatalba, tehát rendeltetésük szerint szétválogatták. Tehát hogyha ezt hívja az alelnök úr trezornak, akkor ez ennek a története.

A cél vezérelt minket - hangsúlyozni kívánom, én kezdeményeztem ezt a lépést -, hogy hasonlóan a többi iratokhoz a jogszabályban meghatározott helyre kerüljenek ezek az iratok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alelnök úr, van még kérdése?

DR. TOLLER LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Nincs.

ELNÖK: További kérdés? *(Jelzésre:)* Böhm képviselő úr!

DR. BÖHM ANDRÁS (SZDSZ): Miniszter Úr! Ugyanezzel összefüggésben szeretném megkérdezni, ha erről tud, hogy amikor ezeknek az iratoknak a rendszerezése megtörtént, akkor egyfelől a kezdéskor, tehát, amikor hozzákezdett ez a bizottság a rendezéshez, össze tudta-e valamivel vetni, tehát, hogy teljes-e ez a irattár vagy sem.

A másik kérdésem pedig a befejezése. Tehát, amikor mindegyiket elhelyezték oda, ahova el kellett helyezni, akkor erről készült-e valami rendszerező adat, tehát, hogy mik kerültek és hova kerültek?

DEMETER ERVIN meghallgatott: Nem tudom, mi a szokás, én szívesen alkalmazkodom.

ELNÖK: További kérdés? *(Dr. Böhm András: Ettől függően!)*
Miniszter úr?

DEMETER ERVIN meghallgatott: Teljes-e ez az irattár - nem vizsgálták, nem az volt ennek a munkacsoportnak a feladata, hogy azt vizsgálja, hogy ezek az iratok milyen teljes körűek, hanem az, hogy rendeltetés szerint hol van a helyük az iratoknak. A befejezéskor jegyzőkönyv készült. Pintér Sándor belügyminiszterrel mi ezzel az egy alkalommal voltunk ott, és meghatároztuk a feladatot a munkatársainknak, és azután nem vettünk részt. Én már csak a befejezésről készült jegyzőkönyvet ismertem meg, magukkal az iratokkal többet nem találkoztam, nyugtáztam, hogy azok a megfelelő helyre kerültek. Az a szolgálatoknak, illetve a Történeti Hivatal munkatársainak volt a feladata és felelőssége, egyesével konkrétan minden iratról megállapítani, hogy annak hol van a helye.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselő úr, további kérdések?

DR. BÖHM ANDRÁS (SZDSZ): Igazából arra lennék kíváncsi, hogy - persze a munkatársak elhelyezték a megfelelő helyekre az iratokat, de hogy mik voltak ezek az iratok. Erről ők készítettek-e valamiféle jelentést a miniszter úr tudomása szerint, és ez a jelentés csak arról szólt, hogy teljesítették-e a feladatot? Tehát azt nem értem, hogy a dolog befejezésekor készült-e valamiféle összevetés.

DEMETER ERVIN meghallgatott: A dolog befejezésekor kaptunk egy tájékoztatást a bizottság tagjaitól, hogy a munkát befejezték, ennyi. Magukat az iratokat mi magunk a belügyminiszter úrral nem néztük meg konkrétan egyesével, hiszen ez egy jelentős mennyiségű iratanyag volt, és úgy ítéltük meg, hogy nem a mi feladatunk, nem a mi felkészültségünk alapján dönthető el azoknak az iratoknak a további sorsa.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Dr. Böhm András: Köszönöm szépen.)* Nincs több kérdése. *(Dr. Simicskó István jelentkezik.)*
Simicskó képviselő úr?

DR. SIMICSKÓ ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Csak a pontosítás kedvéért és a jegyzőkönyv számára. Azt mondta a miniszter úr, hogy 2000-ben vagy 2001-ben

indult ez az iratfeltáró munka? Mert 2001 nyara vagy mikor, az lett a végső időpont, úgy hallottuk, ugye?

DEMETER ERVIN meghallgatott: Nem emlékszem a pontos időpontra, de nagy vonalakban 2000 nyarán történt ennek a...

DR. SIMICSKÓ ISTVÁN (Fidesz): 2001!

DEMETER ERVIN meghallgatott: ...2001 nyarán történt a befejezése, és 2000 őszén lehetett a hozzákezdés, de előkeríthető, tehát pontosan nem tudom.

DR. SIMICSKÓ ISTVÁN (Fidesz): Jó, köszönöm szépen. A másik kérdésem pedig arra vonatkozna, amit már itt Toller alelnök úr is feszegetett, hogy ön szerint hogyan képzelhető el az - ha tud erre esetleg valamilyen elgondolást, elképzelést mondani -, hogy itt, a bizottság nyílt ülésén Kiss Elemér Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter úr azt nyilatkozta, hogy a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatójának irattárában találták meg a Medgyessy Péterről szóló aktát, dokumentumot vagy dossziét, ugyanakkor pedig elmondásra került, hogy ezek az iratok már rendszerezésre kerültek több ízben, igazából a Belügyminisztériumban kellett volna ezeknek az anyagoknak a fellelhetőségét megtenni. Tehát hogyan fordulhat elő az, hogy mondjuk a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatójának, legalábbis a mostani főigazgató elmondása alapján, a megbízott főigazgató elmondása alapján és a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter úr szavai alapján is ez az információ került itt elmondásra?

DEMETER ERVIN meghallgatott: Az én ismereteim szerint nincsen főigazgatói irattár, főigazgatói páncélszekrény van. Én a kialakult gyakorlat, a racionális megoldások alapján úgy feltételezem, hogy amikor a főigazgató úr átadta a hivatalát, akkor a páncélszekrény tartalmáról tételes lista készült. Én legalábbis ezt tettem Kiss Elemér és Tóth András urakkal, tételes lista szerepelt, hogy mit adok át, az volt a páncélszekrényben. Tehát ez könnyen ellenőrizhető, hogy azon az átadás-átvételi listán van-e egy ilyen D-209-es dosszié vagy sem. Megítélésem szerint nem is nagyon lehetett, de hangsúlyozni kívánom, ezzel az átadás-átvételi jegyzőkönyvvel ez kideríthető.

Ami a dokumentum törvény szerinti elhelyezését illeti, megítélésem szerint nem is lehetett ilyen a Nemzetbiztonsági Hivatalban, tudniillik a nemzetbiztonsági törvény megalkotásakor, majd hatálybalépésekor az az eljárás született - erről maga Nikolits István, akkori miniszter számolt be a nemzetbiztonsági bizottság ülésén -, hogy felülvizsgálták mindegyik szolgálatnak az iratanyagát, és csak azok az iratok maradtak a szolgálatoknál, amelyek a törvényben rögzített feladatok ellátásához szükségesek.

Tehát amennyiben létezett ilyen irat, és az nem volt akkor szükséges a Nemzetbiztonsági Hivatal tevékenységéhez - feltételezem, hogy nem volt szükséges -, akkor ezt át kellett adni a Történeti Hivatalba. Megítélésem szerint ez ellenőrizhető, hiszen akkor volt egy főigazgató, aki ezt a folyamatot irányította - Vidus Tibornak hívják -, és amennyiben volt ilyen irat, át kellett adnia a Történeti Hivatalnak. Az 1980 előtt keletkezett iratokat még a Horn-kormány idejében kellett átadni. A '80-'90 között keletkezett iratokat kellett a mi időszakunkban átadni, mi ekkor átvizsgáltattuk a '80 előtti iratokat is, és találtunk több olyat, ami a törvényes feladatok ellátásához nem szükséges, és mi átadtuk akkor a Történeti Hivatalba. Abból az átadás-átvételi listából meg kell nézni, hogy szerepelt-e ilyen dokumentum. Én nem tartom valószínűnek, hogy ilyen dokumentum szerepelhetett. Tehát úgy gondolom, hogy nem nagyon lehetett ilyen irat a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatójának nem létező irattárában.

ELNÖK: További kérdés? *(Senki sem jelentkezik.)* Miniszter Úr! Csúcsot döntöttünk, az ön meghallgatása volt a legrövidebb. Ez mindenféleképpen azt mutatja, hogy gyorsan dolgozunk.

DEMETER ERVIN meghallgatott: Minden jót kívánok! *(Dr. Toller László: Köszönjük!)* Viszontlátásra!

(Demeter Ervin a bizottság elnökének kíséretében elhagyja az üléstermet.)

A zárt ülés befejezésének időpontja: 15 óra 38 perc.

Szünet: 15.38 - 17.02.

A bizottság 17 óra 02 perctől nyílt ülésen folytatta munkáját, melyről külön jegyzőkönyv készült.)

Balogh László
a vizsgálóbizottság elnöke